

Пише: Миодраг Линта
уторак, 16 август 2011 12:57

Овим писмом обраћам се хрватским властима и јавности с упозорењем да је група Срба из села Подгорје у општини Гвозд изложена притисцима због лажних оптужби да су се насилнички понашали и пријетили једној петочланој хрватској породици која је избјегла из БиХ. Хрватска полиција је, након шесточасовног испитивања, поднијела кривичне пријаве против шест лица српске националности. Изражавам наду да ће жупанијско државно одвјетништво у Сиску, без предубјеђења, одбацити кривичне пријаве јер сам се након разговора са осумњиченим Србима увјерио да су оптужбе против њих потпуно неосноване.

Ових дана хрватски медији се баве случајем шесторо Срба из села Подгорје, општина Гвозд (садашње име за општину Вргинмост) на Кордуну, који су у ноћи између 23. и 24. јула ове године за вријеме и послје прославе рођендана у локалном друштвеном дому, наводно, вријеђали једну хрватску породицу и пријетили да ће им на кућу бацити бомбу, пјевали 'четничке' пјесме и извикивали пароле о 'Великој Србији'.

Хрватска полиција је против шесторо Срба поднијела кривичну пријаву због основане сумње да су починили кривично дјело насилничког понашања. Против двојице мушкараца из наведене групе поднијета је и кривична пријава због наводне пријетње хрватској породици. У хрватској јавности се ствара клима да су Срби и даље реметилачки фактор и да нарушавају међунационалне односе. На тај начин се шаље порука да Срби нису добродошли у Хрватској. Нажалост, хрватски медији нису нашли за сходно да разговарају са осумњиченим Србима, да би успоређивањем двије верзије догађаја, дошли до пуне истине. Нису тачни ни наводи појединих хрватских медија да је село Подгорје већински насељено Хрватима. У Подгорју је прије рата живјело искључиво српско становништво, а тренутно у њему живи свега једна колонизирана хрватска породица.

Мјештани Подгорја већ дуже вријеме имају проблеме са једном хрватском породицом из БиХ којој је хрватска држава дала на кориштење кућу једног од прогнаних Срба.

Шта се у ствари десило тога дана? Група Срба из села Подгорје недалеко од Гвозда је одлучила да у локалном друштвеном дому слави рођендан троје својих младих мјештана. У току вечери су почели са припремама за прославу. Пошто у дому нема струје мјештани

Пише: Миодраг Линта
уторак, 16 август 2011 12:57

су били принуђени да преко кабла обезбеде напајање електричном енергијом из најближе куће која је удаљена око 80 метара. Нажалост, годинама уназад Хрватска електропривреда није сматрала за потребно да уведе електричну енергију у дом и на тај начин омогући мјештанима села, квалитетније дружење и садржајнији друштвени живот.

Мјештани Подгорја већ дуже вријеме имају проблеме са једном хрватском породицом из БиХ којој је хрватска држава дала на кориштење кућу једног од прогнаних Срба. Иначе, та хрватска породица је стално звала полицију када год су мјештани села одлучили да се окупе у локалном дому, говорећи да је, наводно, узнемиравају. Кућа у којој живи хрватска породица налази се на око 50 метара од друштвеног дома тако да је тешко разумјети како их мирна окупљања мјештана могу узнемиравати.

Главни разлог, према изјавама мјештана, због чега је поменута хрватска породица учестало звала полицију и понављала причу о узнемиравању јесте чињеница што су имали намјеру да се преселе из Подгорја у Гвозд и да ту од државе добију стан или кућу. Пошто им то није успијевало дуже вријеме сматрали су да ће им прича о узнемиравању од стране локалних Срба омогућити да остваре свој циљ. Неколико дана последице наведеног догађаја хрватска породица се, заиста, из Подгорја преселила у Гвозд. Они тренутно живе код својих пријатеља који су такође поријеклом из БиХ.

Наведеног дана, тј. 23. јула ове године група Срба је вршила припреме за прославу рођендана. Док су пролазили поред куће, у којој живи хрватска породица, супруга корисника куће је отворила прозор и почела говорити да је узнемиравају псујући им, између осталог, 'четничку матер'. Након тога је услиједила препирка која је убрзо завршена. Група Срба је те вечери прославила рођендан троје својих младих мјештана без икаквих инцидената. Прослава је завршена око 4 часа ујутро када су се сви мирно разишли и отишли својим кућама. Хрватска полиција је четири пута те вечери долазила у дом и констатовала да је све у најбољем реду. Сигурно је да би полиција прекинула прославу да су се учесници понашали на непримјерен начин. Важно је истаћи чињеницу да је на прослави било око 50, углавном млађих људи, међу којима двадесетак њих хрватске и бошњачке националности.

Осумњичени Срби тврде да приликом прославе рођендана нису пуштали пјесме у којима се велича 'четништво'; нису дошли пред кућу хрватске породице и узвикивали пароле о 'Великој Србији'; нису поручивали да у том селу Хрвати немају што тражити, па им је боље да оду; нису извикивали пријетње да ће на кућу хрватске породице бацити бомбу и запалити је и нису бацали петарде пред њиховом кућом.

Дана 3. августа ове године између шест и седам часова ујутро, десет дана након поменутог догађаја, полиција је изненадно дошла у куће петоро Срба (двоје малољетника) који су били на прослави и одвела их у полицијску станицу у Гвозд. Полиција је намјеравала привести још једно лице које се тих дана није налазило у селу. Из друштвеног дома полиција је узела музички уређај са ЦД-овима. Испитивање приведених Срба је трајало шест часова тј. од 8.30 до 14.30. За то вријеме није им омогућено да једу, пију и пуше. Пунољетне међу њима су, између осталог, питали гдје су ратовали и да се сјете да ли су неког убили. Један од њих је одговорио да је приликом повратка 1998. године у Хрватску дао изјаву полицији у вези са ратним периодом и да нема више шта да каже на ту тему. На то му је полицајац запријетио да ће 'завршити у затвору'. Полиција је преслушала заплијењене ЦД-ове и констатовала да нема пјесама увриједљивог садржаја. Након саслушања полиција је отишла да претресе кућу једног од приведених с циљем да пронађе бомбу о којој је говорила хрватска породица. Бомба није пронађена.

Осумњичени Срби тврде да приликом прославе рођендана нису пуштали пјесме у којима се велича 'четништво'; нису дошли пред кућу хрватске породице и узвикивали паролу о 'Великој Србији'; нису поручивали да у том селу Хрвати немају што тражити, па им је боље да оду; нису извикивали пријетње да ће на кућу хрватске породице бацити бомбу и запалити је и нису бацали петарде пред њиховом кућом. Једино је истина, према тврдњама осумњичених, да су, само испред дома бачене три петарде. Такође, кажу да су се на прослави понашали у складу са законом. На прослави су се веселили пјевајући пјесме различитог садржаја међу којима је било и српских. Тврде да ниједна пјесма није била таквог садржаја којом би се вријеђала осјећања хрватског народа, поготово зато јер је међу окупљеним било давдесетак младих Хрвата и Бошњака. Осумњичени Срби већ осјећају последице неистинитог информисања о наведеном догађају од стране медија. Једна од њих је уздржанији и хладнији однос од стране њихових познаника и колега са посла хрватске националности. Полиција је поднијела кривичне пријаве против осумњичених Срба жупанијском државном одвјетништву (тужилаштву) у Сиску које треба да донесе одлуку о подизању оптужнице или одустајању од поступка због недостатка доказа.

У Гвозду је 6. и 7. августа одржана спортско-културна манифстација „Ђедова косидба“ на којој су, поред српских, наступала хрватска и бошњачка културно-умјетничка друштва, као и пјевачка група „Петрова гора“ из Србије. Међу гледаоцима је био и велики број Хрвата који сада живе у Гвозду. Том приликом извођене су, између осталих, и крајишке пјесме које тада нису ником сметале. Како је могуће да једној хрватској породици смета слушање музике у затвореном простору, тј. у друштвеном дому у Подгорју, а окупљеним Хрватима на „Ђедовој косидби“ није сметало пјевање крајишких пјесама на отвореном?

Поставља се питање зашто хрватска полиција није позвала на разговор чланове хрватске породице у вези са инцидентом? Зашто хрватска полиција није поднијела кривичну пријаву против чланице хрватске породице која је псовала 'четничку матер' групи Срба? Зашто хрватска полиција априори вјерује само једној страни која је учествовала у инциденту? И коначно, зашто хрватска полиција чека 10 дана да би испитала осумњичене Србе? Посебно је индикативно да се осумњичени Срби приводе дан уочи 16. годишњице од почетка хрватске војно-полицијске акције «Олуја». Да ли је циљ њиховог привођења био да се упути порука хрватској јавности да Срби опет, тобоже праве проблеме и да их треба проказивати? Када ће хрватска полиција коначно престати да користи сваки повод ради саслушавања Срба у вези са ратним периодом? Механизам саслушања је једно од средстава застрашивања прогнаних Срба с циљем да их одврате од повратка и борбе за своја људска права.

Када ће хрватска полиција коначно престати да користи сваки повод ради саслушавања Срба у вези са ратним периодом?

Може се закључити да је у Хрватској и даље могуће да појединци и групе остварују своје посебне интересе нападима на Србе у којима се истиче да су 'четници' и присталице пројекта 'Велике Србије'. Да не говоримо, овом приликом, о одузетим имовинским, стеченим и другим правима прогнаних Срба као и Срба повратника која у значајној мјери, још увијек, нису враћена. Поставља се питање да ли Срби у демократској Хрватској смију да чувају свој национални и културни идентитет, између осталог, и пјевањем српских пјесама које не вријеђају осјећања хрватског народа? Одговор је у једном случају позитиван («Ђедова косидба»), а у другом случају негативан (друштвени дом у Подгорју). Оваквим недоследним и дискриминаторским поступањем инситуција шаље се порука грађанима српске националности да нису пожељни у Хрватској.

Срби у Хрватској имају статус националне мањине и они поштују институције Републике Хрватске. Међутим, они траже да држава Хрватска поштује њихова људска и национална права. Исти став дијеле и прогнани Срби. Хрватски сабор је крајем 2002. године усвојио Уставни закон о правима националних мањина којим је српској националној заједници, између осталог, обезбеђена културна аутономија и пропорционална заступљеност у представничким органима на државном и локалном нивоу, као и у управним, правосудним и другим органима. У члану 4. Уставног закона се, између осталог, забрањује било каква дискриминација на основу припадности националној мањини. Припадницима националне мањине гарантује се једнакост пред законом и једнака правна заштита. У члану 8. Уставног закона се каже да се његове

Хрватска да поштује људска и национална права Срба

Пише: Миодраг Линта

уторак, 16 август 2011 12:57

одредбе и одредбе посебних закона морају тумачити и примјењивати са сврхом поштовања припадника националних мањина и хрватског народа, развијања разумијевања, солидарности, толеранције и дијалога међу њима. Нажалост, 9 година од усвајања, Уставни закон је, у значајној мјери, мртво слово на папиру. То се може видјети и на примјеру мјеста Гвозд, којему, још увијек, није враћено некадашње име Вргинмост.